A°. 1821.

N°. 12.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 24sten MAART, 1821.

BENOEMINGEN.

Tot lid in het hoog geregtshof van Nederlandsch Indië, de ambtenaar van de eerste klasse, Mr. *P. H. Esser*.

Tot scriba te Banjermasing, de heer *T. M. van Heel*, dus verre 2de kommies bij het werk der boekhouding.

Tot 2de kommies bij het werk der boekhouding, de heer *W. A. de Nijs*, dus verre eerste klerk bij hetzelve.

Tot assistent-pakhuismeester bij het kleeding-magazijn te Batavia, de heer *S. van Sloten*, dus verre eerste klerk bij hetzelve.

Tot 2de kommies bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, de heer *J. L. Kloprogge*.

Tot 2de deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, *A. T. Schouten*, dus verre klerk bij den resident van Batavia.

Tot onder-zoutpakhuismeester te Cheribon, *A. C. Augustijns*, en zulks in plaats van *R. D. Snelius Goetoras*, op zijn verzoek uit die betrekking ontslagen.

Voorts is de heer *P. van Vlisfingen*, elêve voor de inlandsche talen, met rang van 2den assistent-resident te Sourakarta, op zijn verzoek, honorabel, als zoodanig ontslagen.

En is nog de landmeter *W. van den Bieshevel Scheffer*, uit 's lands dienst gedemitteerd.

KOLONIALE MARINE.

Tot buitengewoon luitenant der 2de klasse, *C. Taarup*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

VERPLAATSINGEN.

Bataillon infanterie no. 19.

De luitenant kolonel bij het bataillon infanterie nº. 26, *J. A. Hoorn*.

GEPENSIONEERD.

De luitenant kolonel bij het bataillon infanterie nº. 19, *C. W. Amelung*.

De kapitein adjudant bij het regiment infanterie nº. 18, *W. Koster*.

Voorts zijn uit Z. M. dienst ontslagen, de chirurgijn der 2de klasse *C. J. Rauen*, en de apothekar der 2de klasse, *J. J. de Reus*.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 16 — *Amerik. schip Perseverance, S. Hodgdon, van Antwerpen, den 4 nov.; Dito. brik Texel, W. A. Rogers, van Salem, den 26 do.; Ned. schip de Koophandel, C. F. Jansen, van Amsterdam, den 31 october, passagiers, de heer P. H. Esser, vrouw en 8 kinderen, 1 Gouverneur en 2 vrouwelijke dienstboden, de heeren Daendels, Clarenbach, Hardenbroek, Siepman, juffrouwen P. H. Oester, Shewe, Herburg en Z. M. troepen.*

— 17 — *Ned. schip Waterloo, C. Henske, van Amsterdam, den 31 october Caap de Goede Hoop, den 19 jan. passagiers, de heeren Masch, vrouw en 3 kinderen, Marnstra, vrouw en 4 kinderen, Cambier, Boudriet, Hemmelder en Z. M. troepen.*

— 18 — *Z. M. kanonneer-boot No. 11, 2de luitenant Dahl, van Anjer, den 14 maart.*

— 19 — *schip Admiraal Buijskes, W. P. Coffin, van Sourabaija & Samarang, den 15 maart, passagiers, de heeren J. Schot, Schijth, J. Fuetus en de kapt. de Lassasie.*

— 21 — *Eng. schip Resolutie, J. Fryts, van Calcutta & Sinkapoera, den 20 jan. met 7 passagiers.*

— 22 — *Eng. schip Caledonia, R. Carns, van van Diemensland, den 22 jan.; dito. Asia, J. Morice, van Port Jackson, den 5 feb.; dito. Magnet, G. Vine, van dito, den 3 dito.; Amerik. dito. Bingham, W. Heming, van Philadelphia; den 20 nov. passagiers, Hopkins & Kintzing; dito. Java, N. Broughton, van Marblehead, den 20 dito. passagier, de heer J. K. Hooper; Chinesche jonk Thaijlaij, Tjia Seman, van Kiangmuij, den 10 feb. met 804 koppen Chineesen; dito. Hokthaij, Lap Hihoko, van dito, den dito. met 718 dito.*

Vertrokken.

Maart 17 — *Portugs. schip Sº. Reijdo Retino Unido, F. Pedro de Limes, naar Samarang en Sourabaija.*

— 17 — *Ned. brik Nawar Alie Joesoor, Sait Aboe Bakar Suffie, naar Samarang en Grissee, passagier S. Walis.*

— 18 — *Engs. schip Ladij Newjent, J. Hunter, naar Bombaij.*

— 19 — *brik Cornelia, J. Fredriks, naar Paccalongan en Samarang.*

— 22 — *Ned. brik Dijkzigt, M. Azon Jacometti, naar Rotterdam, passagiers de heer J. L. P. Rost, en juffrouw F. Peitsch; dito Hapsing, Tjoa Tiauw, naar Cheribon en Rembang; dito Bianhong, Tam Hauko, naar Cheribon en Tagal; Engs. dito Hastings, T. Vaughan, naar Bencoelen; passagier de heer H. Locke.*

— 23 — *Ned. schip Tjimanuk, J. Balck, naar Indramaijo, passagier de heer J. A. Buijn, Z. M. korvet Zeepaard, kapt. luit. A. R insg naar Banka, met Z. M. Troepes.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Wagt-Schip — *Tromp*; korvetten — *Ajax, Eendragt*; Kanonneer booten — *No. 1 2 & 11*; Schepen — *de Graaf Bulow, de Gezusters, Wilhelmina, Cornelia, Resolutie, Henrietta Elizabeth, Nieuwe Zeelust, Fannij, Maria, de Selima, Apollo, Elizabeth Johanna, Pathahokair, de Koophandel, Waterloo, Admiraal Buijskes*; Brikken — *Ingsoen, Tjoempo, Ingthaij*; Eng. Schepen — *Mary, Fort William, Lord Wellington, Indian Trader, Friendship, Princess Royal, Mentor, Maria, Jane, Resolutie, Caledonia, Asia, Magnet*; Dito. Brikken — *Fanny, Dolphijn*; Amerik. Schepen — *Thomas Wilson, Hercules, Emilii, Perseverance, Bingham, Java*; Dito. Brik — *Vancouver, Texel*; Portugesche Schip — *Conceçaõ*; Dito. Brik — *Asumpçaõ*; Deensche Brik — *Souvereign*; Chinesche jonken — *Bandseeng, Hokgoan, Oljitensoen, Thaijlaij, Hokthaij.*

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart. 11 — *Chaloup Charlotta, Intje Aeem, van Japara, passagiers de heeren F. M. van Raadshoven, en F. Brown.*

— 14 — *schip Admiraal Buijskes, W. P. Coffin, van Sourabaija.*

— 15 — *Arabisch schip, Marsoek, Sech Awoor bin Mohamat Boseth, van Batavia, passagier de heer J. J. Elias; dito brik Tapier, S. Jacobs, van Batavia, passagiers kapt. Deijnema en familie, en de heer Beekhuizen.*

Vertrokken.

Maart 11 — *brik Harriet, O. B. Williams, naar Japara, passagiers Kol. van Schelle en familie, en kapt. Kumsius.*

— 14 — *Chaloup Charlotta, Intje Aeem, naar Japara.*

— 15 — *Chinees brik Ingsoen, Souw Ankie, naar Ternaten; dito schoener de Hoop, Oevie Botjee, naar Grissee; Holl. schip Admiraal Buijskes, W. P. Coffin, naar Batavia.*

Schepen liggende ter reede.

Schepen — *Evertse, Pekin, Mercurij*; Brikken — *Johanna Maria, De Goede Voornemens, Helena, Aglaija, Elizabeth, Jacoba Ambrosina, Hendrik, Jacoba Aletta, Geertruida, Johanna, Pieternella, Maxima, Goede Intentie, Nordlih*; Schoeners — *Eliza, Johanna Elizabeth, Dorothea*; Chaloup — *Pamela*; Eng. Schip — *William Neilson, Jessy*; de onlangs gestrande Portugeesche Brik — *Minerva*; Amerik. Schepen — *Messenger, Marimack, Patterson, Fame*; Dito. Brik — *Ellen Douglas*; Arab. schepen — *Maria, Magbar*; Dito. Brikken — *Fattal Karim*, Dito. Chaloup — *Cheribon*; Maleische Brik — *De Goede Hoop*; Dito. Schoener — *Roman Titeta*; Chinees. schip *Habsoen*; Chineesche Brikken — *Tiieng soen, De Zwaluw, Hohien, Amahoon, Fannij, Gollek*; Dito. Chaloup — *Hapkin.*

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Maart 13 — *Z. M. drie mast kanonneer-boot No. 15, 2ste luit. T. H. de Gelder, van Batavia den 3 maart; schip Antoinette Jacoba, D. Kraijer, van Batavia den 19 feb. met Z. M. troepen.*

— 15 — *brik de Hoop, A. de Bruijn, van Batavia den 10 feb.*

— 16 — *schip Flora, T. J. Kleijn, van Batavia den 19 feb. passag. luit. kolonel Burer, en familie, kapt. van Saken, de heer Pape en vrouw, en de heer Pietermaat, en 30 man gouvernements troepen en gepensioneerde.*

Vertrokken.

Maart 13 — *schoener Marij, Pa Jaladrie, naar Sumanap.*

— 14 — *schip Hunter, W. Hodges, naar Amsterdam, met 20 passagiers voor Holland.*

— 15 — *schoener Santsa, Iong Tiemko, naar Timor Coepang.*

— 16 — *schip Antoinette Jacoba, D. Kraijer, naar Banda met Z. M. troepen.*

— 17 — *schip Emile, John Ross, naar Batavia.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Korvet — *Venus*; Brikken — *Jacoba Elizabeth, De Maria, Siren*; Schoeners — *Schildpad, Emma, Calipso*; Kanonneer-boot drie mast — No. 15; en Kanonneer-boot No. 17; Schepen — *Vigilante, Clara, Java l' Fortitude, Jacoba, Rosalie, Kumbang Jatie, Maria Louise, Vreede & Rust, Helena Christina, Race*

Horse, *Flora*, *Batavia*; Brikken—*Willem Johan*, *Alert*, *Ladie Pontianak*, *Francina*, *Tikseeng*, *Anna*, *Fattal Carrim*, *Bagoes Salam*, *Boeroeng*, *Elizabeth*, *de Hoop*; Schoeners—*Rose*, *Dasher*, *Phenix*; Kotter—*De Goede Hoop*; Eng. Schip—*Nephtune*; Dito. Brik—*Three Brothers*; Fransch Schip—*L'Esperance*; Amerik. Schepen—*North Point*, *Generaal Hamilton*, *Clide*.

EUROPA.

PORTUGAL.

LISSABON, *den 2 september*.

PROCLAMATIE.

Portugezen! Het regentschap van het koningrijk, overtuigd van het dreigende gevaar, dat de natie en de monarchie loopen, indien de crisis, door den opstand der stad Oporto te weeg gebragt, voortduurden, en, gebruik makende van het buitengewoon vermogen, aan hen, bij hunne instructien, voor dringende gevallen verleend; na gehoord te hebben het gevoelen van het meerendeel der leden van Zr. Ms. raad, alsmede van de notabelen uit de onderscheiden klassen des volks, hebben, in naam van den Koning onzen meester, besloten tot het bijeen roepen der cortes, en onverwijld eene commissie benoemd, belast om zich met de noodige werkzaamheden bezig te houden, tot de spoedige bijeenkomst van dezelve cortes.

Het regentschap van het koningrijk hoopt, dat een maatregel, welke op eene zoo beslissende wijze het besluit aanduidt, dat men de klagten zal aanhooren, en gehoor geven aan de wenschen der natie, dadelijk, het geheele volk tot één wettig en gemeen middelpunt zal vereenigen en dat alle de klassen, uit welke hetzelve is zamengesteld, de noodzakelijkheid zullen erkennen van dusdanig eene eensgezindheid, ten einde de dreigende rampen van regeringloosheid, burger-oorlog, en welligt van de ontbinding der monarchie, te vermijden.

Lissabon, in het paleis des gouvernements, den eersten september een duizend acht honderd en twintig.

(*get.*) De kardinaal-patriarch.
Marquis DE BORBA.
Graaf DE PENICHE.
Graaf DA FEIRA.
ANTONIO GOMES RIBEIRO.

(*Staats Courant.*)

SPANJE.

MADRID, *den 4 september*.

Den 31sten van de afgeloopene maand, heeft de generaal *Riego* eene lange audientie bij den Koning gehad, welke hem zijne goedwilligheid heeft gelieven te betuigen. De inwoners der hoofdstad beijverden zich, om den generaal te zien, en vervulden de straten, welke hij passeerde. Des avonds, begaf hij zich naar den schouwburg, alwaar hij met geestdrift ontvangen werd en de menigte in gepaste bewoordingen aansprak. De vaderlandsche societeiten zonden hem groote feesten geven. Gisteren deed die generaal den voor hem bestemden triumfalen omgang door de voornaamste straten dezer stad; hij werd, te midden der publieke toejuichingen, door eene ontzaggelijke menigte verzeld. Des middags werd hem een groot maal gegeven, waarop de regering en een groot aantal voorname lieden genoodigd waren. Alle de gasten begaven zich des avonds naar den schouwburg, alwaar de generaal nogmaals op dezelfde wijze ontvangen werd, als voormaals de generaals *Arco-Aguero* en *Quiroga* ontvangen zijn geworden.

De cortes zijn dagelijks vergaderd. In eene der laatste zittingen is het ontwerp van wet voor de nationale militie goedgekeurd; ook is bij dezelve de officiele tijding ingekomen, dat de constitutie te Caracas met de grootste plegtigheid bezworen is. Den 2den bragt de commissie der schoone kunsten een rapport uit, wegens de voorgestelde inscriptien, ten einde de gedachtenis van den eed, welke de Koning op de constitutie heeft afgelegd, te vereeuwigen. Dat rapport werd goedgekeurd. De voorgedragene concept-wet, omtrent de uitroeijing der booswichten, is mede bekrachtigd; dezelve bestaat uit 17 artikels; het 2de artikel legt aan een' iegelijk de verpligting op, om de regering in de ontdekking en aanhouding der booswichten behulpzaam te wezen.

den 5 september.

Op het oogenblik komt alhier een courier van Lissabon aan, welke aankondigt, dat de generaal *Saldanha*, chef van het zoogenoemde constitutionele leger, met zijne geheele magt, op Lissabon marcheert; dat hij eenige korpsen, welke het gouvernement des Konings tegen hem gezonden had, aan zijne zijde heeft weten over te halen, en dat men zijne intrede in de stad in den avond van den 1sten september te gemoet ziet. Het eskader van het regentschap lag nog op de rivier; men dacht, dat hetzelve aan het onderhandelen was, en dat slechts twee gouvernements leden zich naar Rio janeiro begeven zouden.

(*Staats Courant.*)

BEIDE-SICILIEN.

NAPELS, *den 29 augustus*.

De kolonels der vier regementen, welke onze binnenlandsche veiligheids-garde uitmaken, zijn: de prins *Torella*, de hertog *de Rocoaromana*, de prins *de Stigliano* en de hertog *de Morelli*. Het regement van *Sanniti*, dat te Avellino gekantonneerd was, heeft bevel bekomen, om zich naar Gaëta te begeven.

De luitenant-generaal *Florestan Pépé*, welke de eerste expeditie in Sicilie gekommandeerd heeft, maakt zich gereed, om naar dat eiland terug te keeren. Het oogmerk zijner komst alhier is geweest, om het gouvernement te verzoeken, dat de tweede expeditie, welke op dit oogenblik gereed gemaakt wordt, uit eene aanzienlijke magt zamengesteld zij, in staat, om Palermo spoedig tot rede te brengen. En, inderdaad, op de flotille, die, zoo te Napels als te Gaëta, bijeen gebragt wordt, zullen 6000 man uitgelezen troepen, infanterie, kavalerie en artillerie, ingescheept worden. De generaal *Pépé* zal de maréchaux-de-camp, prins *de Campana* en don *Lorenzo Montemajor*, onder zijne bevelen hebben.

De laatste brieven uit Sicilie spreken van een' nieuwen aanval, welke de troepen van Palermo tegen Trapani gedaan hebben, doch welke geene gevolgen heeft gehad. De napolitaansche soldaten, die te Palermo gevangen zijn, worden genoodzaakt, om dienst onder de nieuwe troepen te nemen, welke, op last der junta dier stad, geligt worden. De benden galeiboeven maken nog, bij voortduring, verscheiden plaatsen van het eiland onveilig, en voornamelijk de wegen van Monte-San-Guilano, in de nabijheid van Xitta, Pareco en andere plaatsen. De roovers verwoesten alles, overal, waar zij zich bevinden, en hebben reeds verscheiden moorden gepleegd. Een groot aantal hoornvee en levensmiddelen is tot aan Alcano, en, van daar, naar Palermo getransporteerd.

De provisionele junta van Sicilie heeft reeds verscheiden akten publiek gemaakt; onder dezelven bevindt er zich eene, waarbij de gabellenregten verminderd en andere regten afgeschaft worden.

(*Staats Courant.*)

ITALIE.

FLORENCE, *den 2 september*.

Gisteren is een van Palermo komend vaartuig te Genua gearriveerd, aan boord hebbende vele goederen van waarde en geld, alsmede eene menigte passagiers, die gemelde stad, uit vreeze voor nieuwe onlusten, verlaten hebben.

Te Napels heeft men toebereidselen gemaakt, om nog meer troepen naar Sicilie te zenden; twee fregatten, eene korvet, eene halve galei, en een pinkschip, moeten zich derwaars begeven, doch zijn, tot heden, door tegenwinden, verhinderd geworden, in zee te steken.

(*Staats Courant.*)

LOMBARDYSCH VENETIAANSCH KONINGRYK.

VICENÇA, *den 1 september*.

Talrijke kolommen oostenrijksche troepen komen achtervolgens in ons land aan. Wij vernemen, dat andere troepen op dat oogenblik uit Friuli deboucheren. Dat leger, hetwelk zeer aanzienlijk is, begeeft zich naar Piemont. Brieven van Milaan melden, dat Oostenrijk niet voornemens is, om den oorlog aan het koningrijk Napels te verklaren, en, inderdaad, deszelfs troepen rigten zich niet naar dat koningrijk.

CONEGLIANO, *den 30 augustus*.

De doortogt van troepen, komende uit het binnenste der oostenrijksche monarchie, om zich naar de Lombardijsche Venetiaansche provincien te begeven, gaat, regelmatig, zoo als zulks aangekondigd was, voort.

Men kan niet genoeg de orde, de juistheid en de krijgstucht roemen, welke, zoo wel de officieren als soldaten, op hunne marsch, in acht nemen, en de zorg, welke zijn gebruiken, om de inwoners, op geenerlei wijze, tot last te strekken. Door middel van aannemers en van kommissarissen voor de levensmiddelen, wordt, overal, ten koste der schatkist, in hunne kazernering en in het transport de militaire goederen voorzien.

(*Staats Courant.*)

FRANKRYK.

PARIJS, *den 14 september*.

Men verzekert, dat er heden eene buitengewone courier van Madrid is aangekomen, die de volgende berigten heeft medegebragt:

„ De generaal *Riego* is van het gouvernement van Galicie, waartoe hij korteling benoemd was, ontzet en naar Oviedo verbannen.

„ De Gouverneur van Madrid, *Velasco*, is insgelijks uit de hoofd-stad gebannen, gelijk mede alle de voornaamste belhamels uit de klub van *la Fontana de Oro*.

„ Het schijnt, dat *Riego*, bij de cortes, een in twee gedeelten ingedeeld vertoog heeft gedaan.

„ Wegens het eerste gedeelte, op zijn bewezen diensten betrekking hebbende, was besloten, dat hetzelve naar de commissie van nationale belooningen zou worden verzonden; wegens het tweede, het welk over de onregtvaardigheid van het gouvernement ten zijnen opzigte handelt, was men, na zeer onstuimige deliberatien, tot de orde van den dag overgegaan. Dit moedig besluit van het gouvernement had, binnen Madrid, een bijna algemeen genoegen verwekt; zoo dat het volk van die hoofdstad, hetwelk, op den 3den, *Riego* in triumf langs de straten geleidde, hem, den 6den, bij zijn vertrek naar zijne ballingschap te Oviedo, uitjouwde.

Twee uit Spanje komende couriers zijn, den 9den dezer, een half uur na elkander, door Bordeaux gepasseerd. Men vermoedde, dat zij overbrengers waren van brieven, betrekkelijk de geldleening, welke Spanje met zekere bankiershuizen te Parijs negotieert.

Brieven van Lissabon van den 30sten augustus melden, dat er in die stad niets nieuws was, maar dat men er de gebeurtenissen van Oporto had vernomen. Het gouvernement des Konings was bezig met het nemen van maatregelen, om te beletten, dat de revolutionaire beweging zich tot de hoofdstad zou uitstrekken.

(*Staats Courant.*)

den 14 september.

Heden is in den ouderdom van 65 jaren, aan het water in de borst, overleden de maarschalk *Lefevre*, hertog van Dantzig; en korte dagen geleden is in den ouderdom van 86 jaren gestorven de maarschalk *Kellerman*, hertog van Valmij. Beide deze veldheeren hebben zich reeds van het begin der omwentelingen af aan beroemd gemaakt. De laatste heeft gewild, dat zijn hart begraven zal worden te Valmij, alwaar hij in 1792 de eerste overwinning behaalde op de geallieerden, te midden zijner aldaar gesneuvelde wapenbroeders. Een officier op halve soldij is met de bezorging dezer uiterste wil belast geworden.

(*Haarl. Courant.*)

den 16 september.

Heden, ten drie ure, heeft de deputatie der vischvrouwen van Bordeaux de eer gehad, de wieg voor het kind, waarvan de hertogin van Berri zwanger is, aan H. K. H. aan te bieden.

De volgende dagorde is in de onderscheidene militaire divisien des koningrijks afgekondigd: „ De divisie wordt verwittigd, dat de koning besloten heeft, dat de geboorte van het kind, waarvan H. K. H. hertogin van Berri zwanger is, aangekondigd zal worden, indien het een zoon is, met vierentwintig kanonschoten, die, in alle steden, forten en kasteelen, waarin men gewoon is, op 's konings naamfeest, drie salvos te doen, zullen worden gelost, en indien het kind eene dochter is, met een salvo van twaalf kanonschoten, doch in dat geval, alleen te Parijs."

In den nacht tusschen den 12 en 13den dezer, zijn den heer *Boursault*, pachter der hazardspelen, viermaal honderd duizend franken, welke in de centrale kas gedeponeerd lagen, ontstolen.

De gravinne *Sophia*, klein-dochter van *Thierrij*, hertog van Lotharingen, deed, omtrent den jare 1030, nabij St. Michiel, een kasteel, hetwelk die stad bestreek, bouwen, van welk kasteel men nog de bouwvallen ziet. In de grachten van dit kasteel is onlangs een stuk goud geld van 14 lijnen omtrek gevonden. Op de eene zijde is een gekleed staand beeld, hebbende eenen mantel over de schouders hangen, de regter hand uitgestrekt, een kruis in de linker hand, het hoofd met eene glorie omringd, en tot omschrift, in gothische letters: *S. Gelr. jul. et. rold*; op de ommezijde staat de Luxemburgsche leeuw, met een' Oostenrijkschen adelaar, op verscheiden wapenschilden geplaatst, met het omschrift: *mo. no. aure. Gelr.*

Volgens de tijdingen uit het noorden, schijnt het, dat de Engelsche expeditie naar de noordpool geheel mislukt is. Een der laatste uit de zeeën van Groenland aangekomen schepen heeft de vier laatste matrozen, welke van deze expeditie overgebleven zijn, op het eiland Lerwick, een der Shetlands-eilanden, aan land gezet.

Op het oogenblik, dat de rebellen van Oporto een nieuw gouvernement wilden daarstellen, bragt een advijs-jagt van Brazilie, aan het regentschap te Lissabon, bevelen des konings, ten einde de oude cortes bijeen geroepen zouden worden; zoo dat het wettige gezag aldaar bewerkstelligen zal, hetgeen de rebellen bewerken wilden.

Te Valencia, in Spanje, heeft eene volksbe-

weging plaats gehad: het volk is onverhoeds op de troepen, die vreedzaam aan het exerceren waren, gevallen, zoo dat de soldaten geweld met geweld hebben moeten te keer gaan. Bij dit voorval zijn verscheiden menschen omgekomen.

(*Staats Courant.*)

den 29 september.

Heden ochtend te vijf uren hebben 24 kanonschoten aan de bevolking dezer hoofdstad bekend gemaakt de gezegende en voorspoedige verlossing van H. K. H. de hertogin van Berri van eenen prins. Deze gewigtige gebeurtenis geeft hoop, dat de thans regerende tak van het huis der Bourbons bij voortduring den franschen troon zal blijven bekleeden. Bij een aantal personen bespeurt men alzoo veel blijdschap en vergenoegen. Eene menigte, van allerleien rang en staat, is heden ochtend in het paleis toegelaten geworden en aan dezelve is, onder het gejuich van *leve de Koning, leven de Bourbons*, de jonggeboren Vorst vertoond.

den 30 september.

De verlossing van H. K. H. de hertogin van Berri is zoo onverwacht als voorspoedig geweest, zoodanig, dat de vorst reeds geboren was, alvorens de getuigen, door Z. M. benoemd, om bij deze voor de troonsopvolging zoo gewigtige gebeurtenis tegenwoordig te zijn, gewaarschuwd konden worden. H. K. H. had niemand bij zich dan hare twee vrouwelijke bedienden; den heer *Deneux*, den vroedmeester, welke in het paleis gehuisvest was, had men zelfs niet in tijds kunnen roepen. H. K. H. schijnt in deze oogenblikken de tegenwoordigheid van geest te hebben gehad, van de noodlottige gevolgen te bevatten, welke de minste twijfel aangaande de geboorte van den prins, die bestemd is, om eenmaal den troon te bekleeden, zoude kunnen na zich sleepen; zij heeft moeds genoeg gehad, om te weigeren, van volkomen te worden verlost, voor de komst van getuigen. De eerste persoon, welke alzoo verschenen is, was de grenadier van de nationale garde, welke voor het kasteel op schildwacht stond en welke tot dat einde door eene der kamerjuffers van H. K. H. werd geroepen; de tweede, de garde-du-corps van Z. K. H. den graaf van Artois, welke voor de deur der vertrekken van H. H. de wacht hield. Daarna verscheen de maarschalk *Suchet*, hertog van Albufera, een der getuigen, welke door den koning was benoemd, met nog verscheidene andere personen, en in diens tegenwoordigheid had de verdere verlossing plaats. Men verzekert, dat de hertog ten uiterste aangedaan is geweest wegens den buitengewonen moed der vorstin. De moniteur behelst heden de processen-verbaal van alle de verklaringen der getuigen, met betrekking tot deze belangrijke aangelegenheid. De jonge vorst geniet even als zijne moeder de beste gezondheid.

Z. M. de koning en de graaf van Artois zijn dadelijk, even als de overige prinsen van den bloede, onderrigt geworden van deze heugelijke gebeurtenis. Z. M. heeft zich reeds voor 5 uren naar de hertogin begeven, ten einde haar zijne deelneming te betuigen. Tevens heeft de koning den jongen vorst de namen gegeven van *Henri-Charles-Ferdinand-Marie-Dieudonné*, hertog van *Bordeaux*. Ten 3 uren in den nacht waren de hotels van Z. M. lijfwacht en van die van Monsieur reeds geïllumineerd.

Zoodra het lossen van het geschut de gebeurtenis aan de bevolking der hoofdstad bekend maakte, gaf men van elk korps, het welk tot de bezetting behoort, verlof, om zich naar het kasteel te begeven, en aan dezelve is, onder de herhaalde vreugdekreet van *leve de koning, leve de hertog van Bourdeaux*, de jonge vorst vertoond. Daarna geeft Z. M. de gelukwenschingen van de prinsen, de ministers, maarschalken en voorname ambtenaren ontvangen.

(*Haarlemsche Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 12 september.*

In de zitting van het Hoogerhuis van vrijdag, den 8sten, werd na eenige deliberatien, besloten, dat de raadslieden der koningin zich op morgen, ten 10 ure, zullen moeten verklaren, of zij de zaak onmiddelijk willen bepleiten, dan of zij daartoe tijd vorderen, en, zoo ja, welken tijd zij eischen, alvorens de verdediging te beginnen.

Zaturdag heeft de heer *Brougham*, in het Hoogerhuis, op de vraag van den lord-kanselier, of de raadslieden der koningin gereed waren, dadelijk hare verdediging te beginnen en hare getuigen te hooren, of een uitstel verlangden, geantwoord, dat hij, den vorigen dag, met zijne ambtgenooten, Hr. Ms. bevelen gevraagd had, omtrent het besluit, dat hunne lordschappen vrijdag genomen hadden, en dat H. M. hem bevolen had het Huis kennis te geven, dat zij zeer verlangend was om zonder uitstel te antwoorden op de tegen haar ingebragte beschuldigingen, en hare verdediging te doen hooren; maar dat, daar de voorloopige schikkingen harer raadslieden natuurlijk eenige dagen zouden vorderen, H. M. nog bleef verlangen, dat dit uitstel zoo kort mogelijk zijn zoude. Hij zeide, dat de koningin hem gelast had, aan de lords te zeggen, dat haar verlangen, om de tegen haar aangevoerde beschuldigingen dadelijk te wederleggen, niet alleen niet verminderd, maar, door de omstandigheden, die dezer dagen plaats gehad hadden, nog vermeerderde; dat zij derhalve het kortste uitstel wenschte; hij vroeg dus een uitstel tot of omtrent aanstaanden maandag over veertien dagen, betuigende, dat hij eerder den door H. M. bepaalden tijd overschreed, dan verkortte.

Na eenige woordenwisseling en na dat verscheiden lords hun verlangen betuigd hadden, dat de juiste dag stellig mogt bepaald worden, waarop de advokaten der koningin zouden gereed zijn hare verdediging te openen, verzekerde de heer *Brougham*, dat zij zeker op maandag over drie weken daartoe in staat zouden zijn, en volstrekt geen langer uitstel begeerden. De lord kanselier stelde toen voor, om het Huis tot dingsdag den 3den october te adjourneren, dewijl de maandag te voren de eerste dag der regtszittingen in Guildhall was, en de advokaten van wederzijden dien dag bezwaarlijk in het parlement zouden kunnen verschijnen. Dit voorstel werd aangenomen.

Vrijdag, omtrent elf ure des morgens, is de koningin te Londen gekomen, om met hare raadslieden te confereren. Zij is vervolgens naar Brandenbourg-house teruggekeerd, en heeft verscheiden adressen ontvangen, onder anderen dat van eene deputatie der inwoners van White-Chapel, in vier en twintig koetsen gezeten, en dat eener deputatie van Aldersgate-Ward, welke in negen koetsen derwaarts reed.

Toen deze deputatien te Brandenbourg-house aankwamen, werden zij in de zaal der koningin gebragt, welke op dat oogenblik afwezig was. Ten twee ure kwam H. M. van Londen terug en werd met een levendig gejuich begroet, door een aantal fatsoenlijke lieden, die voor haar huis stonden. De koningin verleende eerst audientie aan sir *Robert Wilson* en den heer *Hobhouse*, welke Hoogstdezelve een adres van een aantal inwoneren van Derbey aanboden, en ontving vervolgens de adressen der bovengenoemde deputatien. H. M. was omringd door sir *Robert Wilson*, den heer *Hobhouse*, den alderman *Wood*, den heer *Sciavini*, den kolonel *Oliviera*, lady *Hamilton* en verscheiden dames, en antwoordde op het adres van de parochie van White-Chapel.

De London-gazette van dingsdag ll. meldt, dat de luitenant-generaal sir *Edward Haget* tot gouverneur en kommandant en chef van het eiland Ceijlon benoemd is.

Eergisteren hebben zich eenige honderden matrozen, behoorende tot de koopvaardijschepen, welke thans op den Teems ten anker liggen processiesgewijze, van de haven van Londen, naar Hammersmith begeven, ten einde een adres aan de Koningin te presenteren. Zij zijn zeer gunstig door H. M. ontvangen. De optogt van een zoo groot aantal zeelieden langs eenigen der voornaamsten straten heeft bij de vreedzame inwoners eenige ongerustheid verwekt, en vooral toen men hen voor zekere bureaux en huizen zag stilstaan en bedreigingen hoorde uiten. Intusschen heeft men niet vernomen, dat er eenige buitensporigheden van belang bedreven zijn.

Gisteren zijn drie vergaderingen gehouden, ten einde adresen aan de Koningin uit te brengen, als een in de wijk Faringdon-Without, een in die van Gripplegate-within, in de citij, en het derde te Paddington.

De engelsche marine heeft een van dezelver werkzaamste officieren verloren. De admiraal sir *Home Popham* is, den 11den dezer, te Cheltenham, overleden. Hij was, in het jaar 1762, in Ierland geboren.

De van Portugal ingekomen berigten loopen tot den 3den september. Wij hebben eenige eenige particuliere brieven van Oporto onder de oogen. Het schijnt, dat het provisioneel binnen die stad daargesteld gouvernement zich zeer ordelijk jegens de Engelschen gedraagt. De graaf *Amaranti*, welke aan het hoofd van 5000 man staat, heeft zich voor het gouvernement des Konings verklaard, en eene proclamatie tegen die van het provisioneel gouvernement uitgevaardigd, welke, onder de troepen der insurgenten, en in de stad Oporto, eene sterke sensatie verwekt heeft. Den 2den september, was aldaar nog geene tijding van Lissabon, en men dacht over het algemeen, dat die hoofdstad zich tegen de revolutie kanten zou.

In de citij waren, heden morgen, allerhande ongerijmde en bespottelijke geruchten in omloop, welke niet temin tot eene daling in de fondsen hebben toegebragt. Zie hier eenige dier geruchten: zeer verontrustende tijdingen uit Portugal: eene onmiddelijke ontbinding van het parlement en het vertrek van lord *Welington* naar het vaste land: men verzekerde ook, met het volste vertrouwen, dat eene expresse aan een der voornaamste handelhuizen alhier de tijding had aangebragt, dat een oostenrijksch leger, op den 31sten augustus, binnen Napels gerukt was.

(*Staats Courant.*)

den 16 september.

Het dagblad *The Bath Herald* meld het volgende: „ Van alle kanten des rijks ontvangen wij de voldoendste berigten, wegen den overvloedigen oogst, die de Voorzienigheid aan ons eiland geschonken heeft. In onze ommestreken is dezelve bijna geëindigd, en nooit zijn onze velden vruchtbaarder geweest. Van Fishguard (Pembrokeshire) schrijft men ons, dat, reeds sedert den 1sten augustus, aldaar gerst van de beste kwaliteit op de markt verkocht is."

Het schip de Ceres is van de afrikaansche kust aangekomen. Hetzelve heeft brieven van Sierra-Leone, van den 22sten juli gedagteekend, medegebragt. De kolonie genoot eenen goeden staat van gezondheid.

Te York zijn, den 11den dezer, twee en twintig personen, meestal handwerkslieden, wegens de misdaad van hoog verraad, ter dood veroordeeld. Men heeft echter de beschuldigden, namens de kroon, aangezegd, dat, indien zij zich schuldig wilden verklaren, hun leven gespaard zou worden, waartoe zij, na een uur van beraad, besloten hebben.

Extract uit een' brief van Buenos-Aijres, van den 24sten juni. „ De generaal don *Manuel Belgrano* is, den 26sten dezer, aan de gevolgen van eene slepende ziekte, overleden. Gisteren is de generaal *Sole*, als gouverneur en kapitein-generaal dezer provincie, in functie getreden. Hij was, vooraf, te Luxau, door de troepen, welke hij kommandeerde, en eenige korpsen militie, als zoodanig geproclameerd. Er hebben geene onlusten plaats gehad. *Alvear* bevindt zich 40 à 50 mijlen van hier met omtrent 2000 man; er zijn dus twee mededingers naar het gouvernement, en degeen, welke de overhand zal behouden, zal waarschijnlijk eenigen tijd in functie blijven. Ik geloof niet, dat er bloedvergoten zal worden. De overwinning van den een en de vlugt van den ander zal door intrigues en manoeuvres beslist worden, daar onze troepen niet gezind zijn, om tegen hunne medeburgers te strijden. Men zegt, dat *Artigas* andermaal *Ramirez* geslagen heeft, en dat deze laatste den bijstand der Portugezen zal inroepen; doch zulks vereischt nadere bevestiging.

Den 14den juli ll., heeft de rear-admiraal *Lambert*, den rear-admiraal *Pamplin* voor St. Helena vervangen. *Buonaparte* had, op grond van ongesteldheid, geweigerd den nieuw aangekomen bevelhebber te zien. Hij had, rondom zijnen tuin, een' aarden wal opgerigt, met kijkgaten, waardoor hij ontdekken kan, wanneer iemand zijn verblijf nadert. Het nieuw voor hem bestemde huis, met welks aanbouw men nu reeds zoo lang bezig is, wordt gezegd tegen kersmis aanstaande gereed te zullen zijn.

Volgens een artikel in den noord-amerikaanschen *National Intelligencer*, had de jongst ingevoerde handels-beperking ten aanzien van Frankrijk, in dat land, eenen indruk van verbazing gewekt. Men moet nogtans die beperking aldaar verwachten, zegt de *Intelligencer*, en de heer *Gallatin* zelf had, in zijne laatste depêche van den 20sten januari, zulk eenen maatregel aangeraden. Volgens hem was het fransche ministerie vrij genegen, om te bewilligen in hetgeen de Amerikanen als billijk beschouwen, maar de kamers van koophandel, die van Bordeaux alleen uitgezonderd, hadden zich daar tegen verklaard. In Philadelphia heerschten, omstreeks half augustus, vele ziekten; de hitte was drukkend, en men had de oevers der Delaware ontruimd.

In den *Correo del Orenoco*, een blad, dat te Augustura uitgegeven wordt, vindt men, volgens den *Glasgow Chronicle*, eene, op den 15den juli, door *Perawer* als president, onderteekende akte van het congres, bij welke, in naam der republiek Columbia, bewilligd wordt in een bestand met de constitutionele monarchie van Spanje, ten einde, gedurende deze schorsing wegens de grondslagen van eene duurzame vrede te onderhandelen. Middelerwijl schijnen kort te voren, verder westwaarts, door de insurgenten aanmerkelijke voordeelen behaald te zijn, blijkens het volgende schrijven van den admiraal *Brion*:

Extract uit een' brief van den admiraal Brion, gedagteekend Baranquilla, den 8sten juli.

„ Ik heb het genoegen te melden, dat wij de Spanjaarden tot aan de wallen van Carthagena verdreven hebben, na de geheele spaansche vloot in de Magdelena rivier te hebben genomen, bestaande deze uit 27 kanonneerboten, meest alle twaalfponders en lange vier en twintigponders; alsmede alle de krijgsbehoeften, een ontzaggelijk park metalen geschut, houwitsers, mortieren en een complete trein belegerings-geschut. De armee van Antiquia, als ook 2500 man der armee van het noorden, hebben zich in de provincie Santa-martha bij ons gevoegd; nog 2000 man dezer armee zijn, met den president *Bolivar* aan het hoofd, benedenwaarts op weg, en nog

«1000 man geregelde troepen moeten deze week van Antiquia aankomen; zoo dat wij 4000 man liniëtroepen, behalve nog 5000 man militie onder de wapenen zullen hebben. Zoodra wij binnen trokken, liep, in deze provincie alleen, tot de laatste man, te wapen. De armee van het noorden, onder bevel van den generaal *Urdaneta*, is werkzaam tegen Santa-martha, Rio de la Hache en Maracaibo.

„ Onze scheepsmagt op de Magdalena-rivier is thans 42 vaartuigen van oorlog sterk, en onze gemeenschap met alle de binnenlanden is open; men verwacht ontzaggelijke sommen gelds, vermits het land groote behoefte aan goederen heeft.

„ De haven van Savanilla is voor den handel tot eene open haven en een tol kantoor verklaard. Het is eene schoone haven-kom, wel verdedigd door eene sterke batterij, en eerlang zal er eene stad gebouwd worden. Deze haven heeft, door een kanaal, gemeenschap met de Magdalena-rivier.

„ (*geteekend.*) BRION."

P. S. Het hoofdkwartier der groote armee is te Turbaco.

(*Staats Courant.*)

den 23 september.

Dezer dagen is te Plijmouth van stapel geloopen het oorlogschip *Kent*, van 74 stukken, almede naar de wijze van Seppings en met een rond achterste en gebouwd.

Men begint meer en meer vrees te voeden voor de schepen, welke de noordpools expeditie hebben ondernomen. De ministeriëlen meenen, dat deze vrees voor als nog ongegrond is. In julij 1819 zijn de schepen het laatst gezien, in het opzeilen van de Lancaster-sound. Een walvischvanger, welke dit jaar gemelden inham 18 mijlen is opgevaren, verzekert, dat hij steeds wind en stroom tegen had en nog altijd water voor zich zag; hij twijfelt niet of de schepen hebben in denzelven een doortogt gevonden. Zij hopen verder, dat, indien de schepen werkelijk een doortogt naar de stille zuidzee hebben gevonden, men eerlang het een of ander van hun horen zal; en zoo niet, dat zij zich dit jaar op hooge breedten zullen hebben opgehouden en dat zij nog voor den winter zullen komen opdagen.

(*Haarl. Courant.*)

FALMOUTH, *den 8 september.*

(*Uittreksel uit een' brief.*)

„ De paket the duke of Kent, kapitein *Lawrence*, is, dezen avond, van Lisabon aangekomen, na een' overtogt van acht dagen, medebrengende de tijding van eene te Oporto voorgevallen omwenteling.

„ De proclamatie is gedagteekend van den 20sten augustus, en de generaal *Silveira* is benoemd, om, aan het hoofd van het provisionele opperste gouvernement, de constitutie daar te stellen; de militairen hebben zich ten voordeele van dezelve verklaard, en, dienvolgens, hebben alle de britsche officieren hun ontslag genomen. Deze tijding was den 18den te Lisabon aangekomen en aldaar met eene mate van geestdrift ontvangen; er hadden illuminatiën plaats gehad in alle de steden tusschen Oporto en Lisabon; het regentschap van Portugal, in laatstgemelde stad residerende, had eene proclamatie uitgevaardigd, gedagteekend van den 29sten ll., daarbij de maatregelen, door de ingezetenen van Oporto genomen, afkeurende, en had militairen naar Oporto afgezonden. Er bestond te Lisabon echter geen twijfel, of de gantsche armee zou zich onverwijld bij de revolutionairen voegen; en men verwachtte, dat, zoodra de militaire magt zou vertrokken zijn, de ingezetenen van Lisabon zich ten voordeele der nieuwe constitutie zouden verklaren. Alles was zonder bloedvergieten geschied, en de volmaaktste rust was blijven heerschen. Heden avond nog worden er depêches naar het gouvernement afgezonden."

(*Staats Courant.*)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, *den 15 september.*

Gisteren, met het vallen van den avond, ontstond hier een brand, die in den korten tijd, welken hij geduurd heeft, verschrikkelijk en wegens de omstandigheden opmerkelijk geweest is. Kwartier voor zeven ure hoorde men in de stokerij van den heer *Hoppe*, vooraan op de egelantiersgracht staande, een' geweldigen slag, en op hetzelfde oogenblik stortte zich uit dat gebouw een stroom van vuur op de straat, terwijl de vlammen naar boven vloogen. Men verneemt, dat de disteleerketel, waarmede op dat oogenblik gestookt werd, aan stukken gesprongen is, (schoon andere berigten van lieden, ter zelfder tijd, insgelijks in het huis aanwezig, zeggen, dat, door onvoorzigtigheid met eene lamp, een vat met geestrijk vocht ontstoken en gebórsten is.) Hoe snel ook de eerste spuiten toeschoten, stond het huis in ligterlaaije vlam, eer zij aankwamen; de vaten met drank sprongen het een na het ander, en met elken slag zwol ongeschijnelijk de gloeijende lavastroom, die, van de straat in de gracht vlietende, de oppervlakte van het water tot op eenen merkelijken afstand deed branden. Niettegenstaande de weinige breedte der voorpui, herinneren wij ons niet, immer in zulk eenen vuurkolk gezien te hebben. Even snel als de brand zich had uitgebreid, even spoedig was men dien meester, zoo door het rasch verteeren der brandbare stoffen van binnen, als door den gewonen ijver en beleid, waarmede de spuiten werkten. Men zag, ondanks de vlam, die meer dan nog eenmaal zoo hoog opging, de pijpgasten de uiterste toppen der naburige daken beklimmen, om in den brand neder te spuiten, en de brandmeesters met hunne staven dwars door den brandenden voorloop en onder den waggelenden gevel, die voor een gedeelte nederstortte, hunne bevelen overbrengen. Schoon achter in het gebouw de brand meerdere ruimte schijnt gehad te hebben dan voor, heeft de schade aan de naburige woningen zich tot eenige achterhuisjes bepaald, hetgeen des te gelukkiger is, vermits, behalve nog andere bergplaatsen van drank, een turf-pakhuis en eene kaarsen-makerij aan den brand belend waren. De knecht, die stookte, is zwaar in het gezigt beschadigd; metselaars, die in huis waren, niet naar voren uit kunnende, zijn van achter door hulp van ladders gevlugt. Niemand heeft het leven verloren.

(*Staats Courant.*)

BRUSSEL, *den 16 september.*

Men wacht in de aanstaande maand den hertog van Wellington in deze provinciën. Men verzekert, dat deze veldheer de vestingwerken zal opnemen, welke zullen aangelegd worden voor de verdediging van de schelde en tot dekking van de stad Gent; men spreekt ook nog van het opwerpen van werken op de hoogte van Mont St. Jean.

's GRAVENHAGE, *den 20 september.*

Naar men verneemt hebben alle de leden van de Staten-generaal het ontwerp van het burgerlijk wetboek ontvangen. Hetzelve is vervat in vier deelen, behelst 3631 artikelen en zal in de aanstaande vergadering der Staten-generaal worden voorgedragen.

BRUSSEL, *den 21 september.*

Eergisteren ochtend heeft Z. K. H. de prins van Oranje depêches ontvangen, en in den avond van dien dag heeft Hoogstdezelve de reize naar 's Gravenhage aangenomen. Men verzekert, dat Z. K. H., na eene bijeenkomst met Z. M. den koning te hebben gehad, dadelijk de reize naar Warschau, alwaar zich Z. M. de keizer van Rusland thans bevindt, zal vervorderen.

(*Haarlemsche Courant.*)

's GRAVENHAGE, *den 21 september.*

De tijdingen van Lisabon, van den 3den september, melden, dat de president van de junta van Oporto, zijnde de broeder van den graaf *d'Amarante*, gouverneur der provincie Tras-los-Montes, aan dezen depeches gezonden hebbende, laatsgemelde die niet heeft geopend maar aan het regentschap te Lisabon opgezonden; dat hij vervolgens de gemeenschap tusschen zijne provincie en Oporto belette; aan den postenloop eene andere rigting heeft gegeven, en zich in betrekking heeft gesteld met de generaals, kommanderende de provinciën Beira en Minho; hij heeft vervolgens alle de troepen verzameld en aan het regentschap verklaard, dat hij aan geene andere bevelen, dan die van hetzelve, zoude gehoorzamen, en dat, indien hij daartoe gelast wierd, hij vijandig tegen de stad Oporto zou handelen. De generaal *Lobo*, gouverneur der vesting Elvas, insgelijks depeches van de junta ontvangen hebbende, riep alle de officieren, de geestelijke en burgerlijke autoriteiten, de gilden benevens den volks-regter bijeen, om hun de bij hem ontvangen berigten mede te deelen. Die vergadering, de depeches niet willende openen, zond dezelve aan het regentschap, en besloot met eenparige stemmen; tot het onderteekenen van eene akte van getrouwheid aan den Koning, daarbij verklarende, geene anderen autoriteiten te zullen erkennen, dan die door den wettigen souverein benoemd zijn. De kapitein, welke de gemelde depeches van de junta had overgebragt, is gevangen gezet.

(*Staats Courant.*)

AMSTERDAM, *den 21 septembee.*

Heden is ter beurze bekend gemaakt, dat met een courier van Madrid aan het huis van de heeren *Hope & comp*, het berigt is aangebragt dat de schuld, door de Spaansche regering in der tijd met de Hollandsche huizen van commercie gecontracteerd, ten bedrage van een kapitaal van *f* 31,135,000, door Spanje is erkend, met belofte, om den intrest, te rekenen van die, welke den 1 januari 1821 zal vervallen, te voldoen, en om wegens de vervallen en onbetaalde intressen, welke almede als wettig verschuldigd worden erkend, zoodanige nadere schikkingen te maken, als meest voordeelig voor de schuldeischers en minst drukkend voor de Spaansche natie zullen bevonden worden.

Deze besluiten zijn den 9 en 10 in de vergadering der Cortes door de commissie van financiën voorgesteld en in de zitting van den 11 tot stand gebragt. Het berigt is overgezonden door Z. E. den minister van Z. M. den koning der Nederlanden, welke, op hoogstdezelfs last, de belangen der Hollandsche geldleeningen steeds heeft ondersteund en bevorderd.

LEIJDEN, *den 13 october.*

De stad en hooge school zijn in diepen rouw gedompeld, door het overlijden van den beroemden hoogleeraar in de faculteit van wijsbegeerte en letteren aan de hooge school te Leijden *Elias Annes Borger*. Hij bezweek gister avond in het 35ste jaar zijns ouderdoms, door eene spoedig toenemende ziekte. Uitgebreide, grondige kennis en onvermoeide vlijt vereenigden zich in dit zeldzaam vernuft met eenvoudigheid, rondborstigheid en edelaartigheid.

BRUSSEL, *den 15 october.*

Z. M. de Koning zal op aanstaanden maandag de vergadering der Staten-generaal, met de gewone plegtigheid, in persoon openen.

(*Haarlemsche Courant.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 24 september.*

De gezant, welke door de nieuwe napolitaansche regering was benoemd, om zich bij den keizer van Rusland te vervoegen, vorst *Citimile*, heeft van wegen den russischen ambassadeur te Weenen, graaf *Golofkin*, eene nota ontvangen, inhoudende, dat Z. M. hem niet als zoodanig konde erkennen, en heeft daarop, even als de nieuwe gezant bij het hof van Weenen, hertog *de Gallo*, de terugreize naar Napels aangenomen. Het antwoord aan den gezant bij het Oostenrijksche hof gegeven, is niet bekend; doch dat, hetwelk vorst *Citimile* van wegen de russische ambassade heeft bekomen, houdt in: dat Z. M. de keizer van Rusland met zijne geallieerden naauw verbonden is door bestaande *verdragen*, door eene standvastige *vriendschap* en vooral door een *vertrouwen*, hetwelk des te inniger is, daar het herstel der maatschappelijke orde de eerste oorzaak en het wezenlijk oogmerk dezer vereeniging is geweest; dat Z. M. in het algemeen genen afzonderlijken maatregel kan nemen, en allerminst in eene omstandigheid van zooveel gewigt, als de toestand van het rijk der beide Siciliën in deze dagen is geworden; dat deze toestand te zeer de eenstemmige beraadslagingen der waarborgende Mogendheden van de rust van Europa vordert, dan dat Z. M. den uitslag derzelve zoude vooruitloopen; dat Hoogstdezelve alzoo de zending van vorst *Citimile* noch in een diplomatieken, noch in een vertrouwelijken vorm kan aannemen."

Volgens berigten uit Beijeren, verzekert men aldaar, dat een gedeelte van de beijersche armee, bestaande uit 4 regementen infanterie, 2 regementen ruiterij en eene geëvenredigde artillerie-trein, mobiel zoude worden gemaakt.

HAMBURG, *den 26 september.*

Volgens onze dagbladen zouden de groote Mogendheden besloten hebben, om voor eerst den tegenwoordigen regeringsvorm van Napels niet te erkennen, en zoude Frankrijk zelfs tot dit stelsel zijn toegetreden. Zij verzekeren voorts, dat de bijeenkomst der drie Monarchen te Troppau plaats zal hebben en dat de ministers der vijf geallieerde Mogendheden zich mede derwaarts zullen begeven; terwijl aldaar nader aangaande de betrekkingen met Napels zoude worden beraadslaagd.

Voor het overige meldt men uit Weenen, dat de marsch der oostenrijksche troepen naar Italie genoegzaam volbragt is; dat het groote hoofdkwartier vooreerst in Treviso gevestigd blijft, en dat het commando over de troepen in Lombardije, en het Venetiaansche tot nog toe aan den generaal *Frimont* blijft opgedragen.

(*Haarl. Courant.*)

ZWITSERLAND.

LAUSANNE, *den 9 september.*

Z. E. de minister van Frankrijk, de graaf *de Talleijrand*, is met verlof naar Parijs vertrokken, bij heeft, gedurende zijne afwezigheid, de heer *de Faillij*, als chargé d'affaires, geaccrediteerd.

(*Staats Courant.*)

MENGELINGEN.

FRAGMENT UIT DE SCHETSEN VAN LEVENSWIJSHEID VAN X**.

Dat is onbetwistbaar; zoo hoog men staan wil,

(*Zie verder in het bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 24ften MAART, 1821.

moet men zich zelven zetten. Begin nederig met verdienften, en gij zult fchaars, alvorens gij algemeen eenen lof wegdraagt, welke de dwazen wel dwingt, om fatsoenshalve daarmede intestemmen, in uwe waarde worden erkend en gehuldigd; maar toon aanftonds, dat gij u zelven acht; openbaar dit in den vrijen, ongedwongen toon, dien gij jegens hen, welke gij waarlijk beneden u ftaat, fchoon zij zich boven u wanen, aanneemt; werp, met één woord, tegen over hem, die zich boven u verheffen wil, en boven wien gij u echter onbetwistbaar verheven voelt, het hoofd trotsch achterwaarts, de borst moedig voorwaarts; doe met een magtspreuk of hooghartigen glimlach af, waarover hij, als over iets voor hem diepzinnigs of belangrijks, u lang dreigt te onderhouden, en gij zijt koning, waar gij knecht zijt en blijft, bij een hier niet met uwe waarde ftrookend en u nutteloos ten toon ftellend bescheiden gedrag.

Schroomvalligheid? .. o zij is eene fchoone, lievenswaarde eigenfchap, wanneer zij, (ook bij den wijzen,) uit het gevoel der beperktheid van alle menfchelijke inzigten en kundigheden, ja zelfs van zijne bijzondere, perfoonlijke beperktheid in deze, voortvloeit; maar zij brengt ons in minachting tegen over hen, die te ftompzinnig zijn, om iets van deze algemeene menfchelijke beperktheid in hun zelven of bij anderen te vermoeden; tegen over hen, zeg ik, die *zich wijs* en *ons onwetend* wanen, is het dat wij niet zoo beflist oordeelen als zij. Men zij dan, in den omgang, niet dezelfde tegen over den wijzen en den dwaas. Tegen over den *eerften* betoone en gevoele men zich in zijn niet, tegen over den *laatften* in zijne grootheid; tegen over den *eerften* zette men zich kinderlijk als op eene der fchoolbanken, tegen over den *laatften* fchoolmeesterlijk als voor den lesfenaar; bij den *eerften* erkenne en belijde men de menfchelijke en zijne perfoonlijke zwakheden en te kort komingen, bij den *laatften* late men niet merken, dat men in het minst daarover denkt, daarvan iets waarneemt. Zoo is het een oude regel: „nederig jegens den geringen, trotsch jegens den „grooten, opdat de eerste vertrouwen in ons ftelle, „de laatste ons niet vertrappe, en wij, als echte „wijsgeeren, beiden toonen te befeffen, hoe zeer „wij gevoelen het nietige van alle andere dan „verftandelijke en zedelijke grootheid."

—*—

DE NEDERLANDSCHE TAAL.

Neen! Neêrland ftaat zijn' taal niet af!
Wien God een Neêrlandsch harte gaf,
En zuiver Neêrlandsch bloed in de ad'ren,
Dat bruist voor de eer van 't Vaderland,
Die zal die erfgoed van zijn vad'ren
Waarderen als een heilig pand.

Ja, Neêrlands taal is een trezoor,
Welks fchatten, met ondoofb'ren gloor,
Den nabuur in de oogen ftralen;
Waarin de deugden, moed en kracht,
De blanke trouw en de eenvoud pralen
Van 't onverbasterd voorgeflacht.

Dit heiligdom van 't Vaderland,
Werd door uw' zegenrijke hand,
o Hoofden! Vondels! ons ontfloten;
En heel een' goudftroom, fchitt'rend rijk,
Hebt gij voor Holland uitgegoten,
o Onnavolgb're Bilderdijk!

De glorie onzer heldeneeuw,
De moed van Neêrlands waterleeuw,
De glans van Neêrlands krijgsbanieren,
't Blinkt al voor ons in volle praal;
Nog fpreken Neêrlands eerlaurieren,
In Neêrlands grootfche heldentaal.

Zelfs in den zwarten gruwelnacht
Van fchande, en vloek, en jammerklagt,
Vlood, voor een' poos, het fchrik'lijk duister:
Ja, Helmers zong.. er rees een ftraal,
Een volle dag van licht en luister —
Dat was de zon van Neêrlands taal!

En nu — nu nacht en fchand verdween;
Nu Neêrlands fchildleeuw, als voorheen,
Met fierheid fchudt de gouden manen;
Nu 's ad'lers klaauw hem niet weêrftaat,
En voor den glans van Neêrlands vanen
De maan van Mecca ondergaat;

Nu Neêrlands onbesmette Maagd
Weêr fchatting van de volken vraagt,
De zege aan onze ftanders fnoerend';
Nu Neêrlands rijke en ftoute taal,
Haar' eigen' glans ter tinne voerend',
Doet fchitt'ren Neêrlands wapenpraal;

Nu zouden we, als een flavenftoet,
Vertrappende eigen overvloed,
Om met geleende lompen tooijen?
En, op uitheemfchen klank verzot,
Den mond naar vreemden ton val plooijen?
En zijn der volken fchimp en fpot?

Neen! Neêrland ftaat zijn' taal niet af!
Vloek treff' hem, die, verwijfd en laf,
Nog in het vreemd gareel blijft ftappen!
Wat bralt hij op den naam van vrij?
Wie vreemden flaafs poogt na te klappen
Is rijp voor vreemde flavernij.

1816. SPANDAW.

—*—

HISTORISCH ALLERLEI.

1.

ONTWIJKEND ANTWOORD.

Bij gelegenheid, dat de Hertog van ALBA de dochter van HENDRIK den tweeden, voor zijnen Heer PHILIPPUS den tweeden, ten huwelijk vroeg, deed de Fransche Koning aan ALBA deze vraag: „is het waar, „dat men in den flag bij *Muhlberg* een teeken aan „den Hemel gezien heeft?" waarop ALBA antwoordde: „Ik had zoo veel te doen met hetgene op aarde voorviel, dat ik geene acht gaf op hetgene aan den Hemel verscheen."

2.

KARAKTERISTIEKE ANEKDOTEN VAN PAUS CLEMENS XIV. (FRANS LAURENS GANGANELLI.)

Nog zeer jong bleek het, dat GANGANELLI, ofschoon levendig en vrolijk van aard, de lektuur en eenzaamheid beminde. Uit dien hoofde was hij altijd liever alleen, dan in het gezelfchap zijner fchool- of fpeelmakkers.

Dit deed zijne ouders verfcheiden malen zeggen: „wij vreezen, dat de jonge eens of een *zonderling* „of een *beroemd* man wordt. Niets, dat andere „kinderen verheugt, kan zijne aandacht trekken; „doch dit troost ons, dat wij hem nimmer zonder „boek in de hand zien."

Toen GANGANELLI te *Nimini* het eerste onderwijs in de wetenfchappen ontving, hield één der daar zijnde paters zich bijzonder met hem onledig, en deze zeide menigmaal: „hij komt mij altijd met zijne „aanmerkingen en antwoorden voor, zoo dat mij „de tijd ontbreekt hem te vragen."

Het overmatig ftuderen had den in de wetenfchappen zoo onverzadelijken jongeling op het ziekbed geworpen, en wel zoo, dat men voor zijn leven vreesde. Toen hij allengskens tot zich zelven kwam, verklaarde hij: „zijn grootste kommer te zijn ge„weest, van te moeten fterven zonder *Rome* gezien „te hebben."

CARACCIOLI, een zijner beste levensbefchrijvers, maakte deze aanmerking hierop: „*Il ne prevoyoit* „*pas alors, qu'il en feroit un jour le Maitre, et qu'il y* „*recevroit les hommages de toute la Chretienté.*"

3.

ONTAARDING VAN OUDTIJDS EDELE STAMMEN.

De Gravin LAVEL fchreef, in den jare 1783 aan den minister van oorlog SEGUR, die eenen harer naaste verwanten een regiment geweigerd had, den volgenden brief:

„Wanneer gij, mijnheer de Marquis! de gefchiedenis kent, zult gij weten, dat het voorheen de „MONTMORENCI's gemakkelijker viel, de waardigheid van *Connetable*, dan heden daags een ellendig „regiment te verkrijgen."

De minister antwoordde:

„Ik ken de gefchiedenis, en weet, dat men voorheen en heden daags de MONTMORENCI's op hunne „regte plaats ftelde."

—*—

ANEKDOTEN.

1.

EENE PREDIKATIE OP DEN MAN AAN.

Het is in *Engeland* gebruikelijk, twaalf predikanten te benoemen, om voor het parlement te prediken als het vergaderd is. Doctor SWIFT, wien dat beroep was te beurt gevallen, predikte eens over de verwaandheid, en merkte aan; dat de menfchen gemeenlijk op vier zaken grootsch kunnen zijn:

1. Geboorte en rang.
2. Rijkdommen.
3. Schoonheid.
4. Verftand.

Ingevolge deze aanmerking verdeelde hij zijne predikatie in vier deelen, en nadat hij de drie eerste verklaard had, befloot hij op de volgende wijze: „wij „zouden thans moeten overgaan tot onze vierde afdeeling; doch dewijl er in deze christelijke gemeente niemand is, die zich op de voortreffelijkheid van „zijn verftand zeer beroemen kan, zoo zoude het „onnoodig zijn, en ook niet tot uwe ftichting dienen, „mijne geliefden! indien ik mij hierbij wilde ophouden. Ik zal dus mijne leerrede met eene korte aanfpraak befluiten." Deze ftekelige fpotternij, die met den fluijer der hoffelijkheid niet bedekt was, werd oorzaak, dat de Deken van Patrik zijne plaats kwijt raakte.

2.

MOZES EN AÄRON.

Men was op den eersten avondmaaltijd van een kerkelijk fijnode opgemeen openhartig en vrolijk. Een der geestelijken, die in het drinken van vele condition op den bloei van kerk en ftaat zijn' post getrouw had te roer gestaan, raakte hierdoor buiten portuur en aan het overmeten. Den volgenden morgen, bij het begin der zitting, zette de kommisfaris politiek, die het tooneel van den vorigen avond had bijgewoond, een vrij ernstig gezigt. De predikant maakte, bij zekere redewisfeling, de aanmerking: hoe noodzakelijk het was, dat MOZES en AÄRON op eene vriendelijke wijze met elkander omgingen. „Het is zoo," antwoordde de ed. mog. heer: „maar als MOZES en AÄRON „goede vrienden zullen blijven, dan behoorde AÄRON „ook geene kaiveren te maken."

3.

PAARDEN, WELKE DE HAVER VERDIENEN, KRIJGEN DEZELVE NIET.

Een boer kwam met een' wagen, die zwaar met zakken beladen was, in de ftad rijden. Aan de poort moest hij ftil houden; de tolbediende kwam bij hem aan den wagen, en vraagde: wat hebt gij in die zakken? De boer fprong van den wagen, naderde den tolbediende, en fluisterde hem geheimzinnig in het oor: „*ik heb haver geladen.*" De tolbediende, die uit het gedrag van den boer opmaakte, dat er iets achter ftak, en dat hij misfchien, wel kontrabande bij zich had, onderzocht de zakken; daar hij echter niets anders vond, dan het gene de boer hem gezegd had, riep hij met eene luide ftem: ja, ja, het is haver! *Om 's hemels wil*, zeide de boer zeer angstig, *fchreeuw toch zoo hard niet.* — Waarom dan niet? — *Wel als mijne paarden het hoorden, dan zouden zij geen voet meer willen verzetten, want die krijgen in hun geheel leven geen korrel haver.*

Den heer B. zij kennelijk als inzender van het ftuk: *iets over de woorden MEN en IK*, dat aan het zelve eene plaats onder de Mengelingen van ons volgend nummer zal worden ingeruimd.

De fungerend redacteur.

ten kantore van den ondergeteekenden, te Weltevreden, door wien tevens alle mondelinge onderrigtingen zullen worden gegeven, welke gevraagd mogten worden.

Zullende wijders op zaturdag den 31 maart te Weltevreden, en op maandag den 2 april te Meester-Cornelis, 's morgens ten 8 ure lokale aanwijzing gedaan worden, door een der officieren van de genie.

Weltevreden, den 8 maart 1821.

De luitenant-kolonel en eerst aanwezend ingenieur in de 1ſte groote militaire afdeeling.
F. D. COCHIUS.

Advertentie.

DE hoofd-inſpecteur van den waterſtaat, door Zijne Excellentie den heere Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, geautoriſeerd zijnde om onder nader approbatie publiek uittebeſteden:

1°. Het vervaardigen van 35 roeden beſchoeijing langs de Groote-rivier, en nabij de oostzijdſche pakhuizen en van een houten brug over een aldaar te graven kanaal.

2°. Het maken van 300 roeden beſchoeijing, langs de Bacharags-gracht.

Verwittigt het publiek, dat deze uitbeſteding zal geſchieden, op den 28ſten maart eerstkomende, des morgens te negen uren, ten kantore en overſtaan van den heer reſident van Batavia, alwaar de beſtekken en conditien, alsmede ten huize van den inſpecteur der 1ſte afdeeling *J. Tromp*, op Molenvliet, ter lezing liggen, en de noodige onderrigtingen te bekomen zijn, gelijk mede aan des begeerende, daags voor de beſteding, aanwijzing in loco worden gedaan.

De hoofd-inſpecteur voornd.
J PEEREBOOM, Bz.
Batavia, den 21 maart 1821.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie te Batavia, aan den procureur *Albert willem Nicolaas van Gent*, voor en van wege de deſolate boedel-kamer, als adminiſtrerende de boedels van inſolvent overledenen alhier, en als zoodanig adminiſtrerende de nalatenſchappen van wijlen *F. C. Bicker*, *N. F. Leonhard*, *F. S. van Oppen*, *J. P. Schill*, *W. G. Lamberger*, *J. W. Borwater*, *C. H. Grube* en *P. Zeetman*, heeft verleend appointement van citatie bij edictie op en jegens, alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt actie of pretentie op de voorſchrevene nalatenſchappen vermeenen te hebben.

Zoo is het dat ik *Hendrik de Boer*, deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvare alle bekenden en onbekenden, die eenig regt actie of pretentie ten laste van voorſchrevene nalatenſchappen vermeenen te hebben, omme op donderdag den 5 april 1821, des morgens ten half acht uren precies, ter openbare rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerſte defaut te purgeren, en als nog hun regt of pretentie te inſtitueren en voorts te aanhooren zoodanigen eisch en concluſie, als ten dien dage zal worden gedaan en genomen, ſub pœne dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig ſtilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia den 18 januari 1821.

De gezworen exploiteur voornd.
DE BOER.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie alhier, aan den water-fiskaal *Johan Willem Fredrik van Citters*, verleend heeft appointement van edictale citatie op en jegens alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt, actie of pretentie vermeenen te hebben op de volgende aan den boom alhier aangehaald te goederen, als:

Op den 23 januari 1820, vijf ſtuks ijzeren kanonnen, een ijzeren draaibas, en vier rolpaarden.

Op den 25 januari 1821, 91 ſtuks batiekſche hoofddoeken.

Op den 24 mei 1820, zestien bottels noten muskaten, en twee dozijnen fleſſen madera wijn, gelost uit het ſchip DE HUNTER, kapitein *Robſon*, en door dezen geabandonneerd.

Op den 8 juni 1820, vier bottels kaijoepoetie en vier en twintig halve dito zaſſefras olie, gelost uit de brik EXPERIMENT, kapitein *Hoper*, en door den laatstgenoemden verlaten.

Op den 20 ſeptember 1820, twee door eene aan het engelſche ſchip BRITTANNIA, kapitein *Sharpe*, behoorende chaloup aangebragtte koffers, benevens een vat, gemerkt G. W., inhoudende geſlepen glaswerk benevens laarzen en ſchoenen.

Op den 18 januari 1821, negen zakken koffij en elf ſtuks chitzen.

Zoo is het, dat ik *Hendrik de Boer*, deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden raad, bij deze voor eerſtemaal dagvare alle bekende en onbekende pretendenten, omme op donderdag den 5 april 1821, des morgens te half acht ure precies, ter ſummiere rolle van den raad van justitie voornoemd, te compareren dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te zien dienen van eisch, en voorts te hooren concluderen tot het inſtitueren van hun regt, actie of pretentie op voorz. aangehaalde goederen, ſub pœne, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig ſilentium.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 22 februari 1821.

De gezw. expl. voornoemd.
DE BOER.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	ſchip	kapitein
Nederland,	*Ned. Z. M. korvet Eendragt*,	*kapt. luit.* Bakker.
Amſterdam,	*Amerik. Van Couver*,	Liver.
Rotterdam,	*Eng. Fort William*,	Glass.
Antwerpen,	*Ned. La Marie*,	J. Sugden.
Engeland,	*Eng. Princess Royal*,	Hachman.
Port Louis,	*dito. brik Fanny*,	J. B. Smith.
Bombaij,	*dito. Lady Nugent*,	Hunter.
Timor Deli,	*Portugs. Conçieçaõ*,	Baptista.
Banca,	*Ned. Z. M. korvet Zeepaard*,	*kapt. luit.* Reijns.

welke in lading liggen, doch waar van het vertrek onbepaald is.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaija worden bezorgd.

BATAVIA, *den 22ſten maart 1821.*

De postmeester,
C. J. CANTER VISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende ſchepen en mindere vaartuigen in lading liggen om naar Europa en andere havens in Indiën te vertrekken.

Naar Amſterdam --- brik *Nordloh*, J. H. Breukemeijer, in het begin van de maand april.
„ *Nederland* --- Amerik. schip *Mesſenger*, J. Buſſenton, in den loop van de maand april of mei.
„ „ Amerik. schip *Marimack*, T. Bunten, do. do.
„ „ Amerik. schip *Paterſon*, N. Pearce, do. do.
„ „ Amerik. brik *Ellen Douglas*, S. C. Martin, do.
„ *Amerika & Nederland* --- Amerik. schip *Fanny*, C. Reijnolds, den 28den dezer.
„ *Padang* --- Chin. brik *de Zwaluwe* Intje Nonkek, in den loop van de maand april.
„ *Padang* --- Maleij. toop. . . Hadjie Schabodin, do.
„ *Sourabaija, Amboina, Macasſer en Banjermasſing* --- do. do. *Gottek*, Lim Goeikong, in den loop van deze maand.
„ *Malacca* --- Chin. chaloup *Haphin*, Ong Pinkie, in den loop van de maand april.
„ *Muntak en Malacca* --- Chin. brik *Tjingſeen*, Siauw Tjingling, do. do.
„ *Macasſer* --- Boeginees. Balaaken *La Bonding*, Mohamoe, do. do.
„ *Pontiana* --- Arab. brik *Fattalkarim*, Seeh Achmat Makaram, do. do.
„ *Pontiana* --- Arab. pantjallang . . . . Sarieh Mohamat Bin Abdoel Ragman Seaaff, do. do.
„ *Pasſeer* --- Boeginees. golong-golong . . . . . Slamat, do. do.
„ *Siam* --- Chin. toop . . . . Tan Tiandeeng, do.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde ſchepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den 17 maart 1821.*

De fungerend postmeester,
C. L. TEMMINCK.

Post-kantoor te Sourabaija.

WORDT ter kenniſse van het publiek dat aan het post-kantoor te Sourabaija, paketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden met de natemelden ſchepen en mindere vaartuigen, de welke ſtaan te vertrekken.

Naar Amboina --- ſchip *Flora*, P. J. Kleijn.
„ *Timor delie* --- brik *Three Brothers*, Moiſean.

SOURABAIJA, *den 17den maart 1821.*

De postmeester,
J. VAN ZEIJL.

*** HEDEN beviel van een zoon *J. C. L. A. van Oldenbarneveld* genaamd *Tullingh*, geliefde huisvrouw van

J. G. KILIAN.

Weltevreden, den 9 maart 1821.

*** OP 17 dezer overleed alhier in den ouderdom van cirka 65 jaren, den hoog welgeboren heer *Christoph Carel Wilhelm* baron *von Arnſchildt*, in leven gepenſioneerd luitenant-kolonel; waarvan bij deze aan vrienden en bekenden wordt kennis gegeven, door de testamentaire executeuren.

J. H. DEKKER.
VERPLOEGH.

Pasſourouang, 28 feb. 1821.

*** HEDEN ontving ik de ſmartelijke tijding van het overlijden van mijnen broeder, *Elias Annes Borger*, profeſſor te Leijden; hij ſtierf op den 13 october jl., na eene ziekte van 4 dagen, in den ouderdom van 35 jaren en 8 maanden.

J. A. BORGER.

Batavia, den 17 maart 1821.

*** HEDEN morgen om zes uren overleed alhier, in den jeugdigen ouderdom van circa 22 jaren, de heer *P. Macaré*, in leven 2de commies bij de hoofd-directie van financien. Een ieder welke hem hebben gekend, zullen met ons betreuren het verlies van eenen achtingswaardigen broeder.

W. MACARÉ.
mede uit naam mijner broeders en zusters.

Batavia, 19 maart 1821.

*** OP den 14 dezer overleed, in den ouderdom van 60 jaren, mijn behuwd vader, de heer *Johannes Wolff*, in leven eik- en boot-meester alhier, waarvan bij deze aan alle bloedverwanten en vrienden kennis geve.

H. P SEENA.

Batavia, 21 maart 1821.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben, of verſchuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 1ſte luit. van het 25 bataillon, baron *de Fiſcnac*, gelieven zich aan de ondergeteekenden kommisſariſſen, binnen den tijd van drie maanden te adresſeren.

SWENT, *1ſte luit. adj. 25 bat.*
DE HAAN, *2de luit. der artillerie.*

Boemiagoeng, 1 februari 1821.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft, of verſchuldigd is aan den boedel van den op 21 dezer, te Souracarta overleden tweeden luitenant *Koolman*, van het 22 bataillon infanterie, gelieve daarvan binnen eene maand opgave te doen aan de

Kommisſariſſen.
P. J. C VAN GROOTENRAIJ, *1ſte luit.* en
D. SWART, *2de luitenant.*

Samarang, 4 maart 1821.

ALLE degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verſchuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel edel heer *J. T. Chasſé*, gelieve daarvan voor 15 april aanſtaande, bij den ondergeteekenden opgave of betaling te doen.

C. J. CANTER VISSCHER.

Batavia, 8 maart 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekende voornemens zijnde deze kolonie in eenige maanden naar Europa te verlaten, verzoekt alle zijne crediteuren hunne pretentien inte zenden, en teffens zijne debiteuren om afdoening te komen doen, in den tijd van eene maand gerekend van heden.

ISAAC BURGESS.

Advertisement.

THE undersigned intending to leave this country for Europe in a few months, requests that all persons to whom he is indebted will send in their demands, and those who are indebted to him will discharge the same in one month from this date.

ISAAC BURGESS.

Batavia, 10th March 1821.

Advertentie.

ALLEN welke iets te pretenderen hebben of verſchuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den kapitein *J. B. Ghijſelinck*, bij het 20 bataillon, overleden in het hospitaal te Simpang den 9 maart 1821, gelieven daarvan binnen den tijd van zes weken na dato dezes, aan de ondergeteekenden kommisſarisſen in gemelden boedel optegeven.

VOGT, *kapt.*
EBHARDT, *2de luit.*

Sourabaija, 13 maart 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben of ſchuldig zijn, aan wijlen *Johannes Wolff*, in leven eik- en bootmeester alhier, worden verzocht ten ſpoedigſten of uiterlijk ultimo april, opgave en betaling te doen aan den mede testamentaire executeur.

P. E. NIJLAND.

Batavia, 19 maart 1821.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende vendutien worden gehouden, als:

Op maandag den 26ſten maart.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Colville, Jutting & Co*, ſtaande aan de westzijde van de groote-rivier, van roodewijn, brandewijn, genever, azijn, rum, hammen, kaſen, hoeden, glaswerken, ſhawls, medicijn kistjes, verrekijkers, ſlijpſteenen, hengiels, ſchroeven, en andere goederen meer.

Op dingsdag den 27ſten maart.

VOOR het negotie-huis van de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*, ſtaande in de binnen nieuwpoort-ſtraat, van lakens en kaſimieren, manchester, zilvermoor, flanel, neteldoeken, dito hals-doeken, katoene battisten, witte en zwarte zijde handſchoenen, dito mans & dames kousſen, engelſche aarde-werken, veld-ſpiegels, ſchaaf-bijtels, bout-koper, roode en witte franſche wijn-azijn op bottels, heele en halve kabaalpijpen, ſalpeter, witlood in lijn olie afgemalen, en het geen verder te voorſchijn zal gebragt worden.

Op woensdag den 28ſten maart.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Leps & Co.*, ſtaande in de binnen nieuwpoort-ſtraat, voor rekening van den heer *Fetmenger*, van eene collectie franſche-duitſche- engelſche- en hollandſche boeken, paarden, rijtuigen, meubelen, eenige diverſe dranken, en het geen verder zal worden gebragt.

Op donderdag den 29ſten maart.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Skelton & Co.*, ſtaande in de binnen nieuwpoort-ſtraat, van 2 engelſche carricles, eenige ſtukken jatij-hout, 13000 pees engelſche zakken voor koffij, tapijten, glaswerken, zeep, meel in vaten, zeltser water, rijnſche en claret wijn, likeuren, klapper olie, enz.

Op vrijdag den 30ſten maart.

VOOR het ſterfhuis van wijlen den heer *Johannes Wolff*, ſtaande op den weg van Antjol, buiten de voormalige rotterdammer-poort, van wagens, paarden, huismeubelen, goud en zilverwerken, kleederen, dranken, lijfeigenen, en wat er meer op dien dag te voorſchijn zal worden gebragt.

Advertentie.

TUSSCHEN heden en 5 april aanſtaande, zullen op publieke vendutie voor afbraak worden verkocht de natenoemene gebouwen, als:

No. 1 Een ſuiker-molen met pannen gedekt, met ſteenen en houten ſtijlen alle van jatij-hout.

No. 2 Een ſuiker-pakhuis met pannen gedekt en ſteenen gemetſelde pilaren, alle van jatij-hout.

No. 3 Een loots met pannen gedekt en ſteenen gemetſelde pilaren, alle van jatij hout.

Drie gemetzelde ſtroop vijvers met houte ſtijlen, en atap gedekt.

Een padij lombong met pannen gedekt, op ſteenen pilaren van jatij-hout, balken en planken voor 20 tjaing te bergen.

Drie kleine ſpeel-huizen, met pannen gedekt van jatij-hout.

Een maccasſaarſch huis, gedekt met atap en bevloerd met planken op houten ſtijlen, alles van jatij-hout.

Staande op Lenkong-oost, en toebehoorende aan den boedel van wijlen den Chinees *Ong Joebing*, de dag nader te bepalen.

Batavia, 10 maart 1821.

Te koop.

OP zeer aannemelijke conditien, de landen *Struiswijk* en *Outong Caijou*, het zij geheel of gedeeltelijk, informatie bij *Leps*.

Te huur of te koop.

Met of zonder meubelen.

EEN BAMBOEZEN HUIS, gelegen aan de oostzijde van het Koningsplein. Te bevragen bij *John Williams*, in de Nieuwpoort-ſtraat.

House to be let or sold,

Furnished or unfurnished.

A BAMBOO HOUSE, situated on the Eastern side of King's-plain. Apply to *John Williams*, New-port-street.

Advertentie.

UIT de hand te koop, een ſtuk tuin zaai en wei land, genaamd *Battar Poece*, gelegen even boven Buitenzorg, aan den grooten landweg naar *Poudok Gedee*, te bevragen bij de heeren

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, 15 maart 1821.

DE HARVEN & CO., hebben de eer aan het publiek kennis te geven, dat zij benevens de bij hun voorhanden zijnde goederen, ook nog eenen handel hebben aangevangen, in allerlei ſoort van levensbehoeften voor de ſchepen, waarvan er voortaan ten allentijde bij hen eenen goeden voorraad verkrijgbaar zal zijn; zij recommandeeren zich ten dien einde in de gunst der heeren kooplieden en ſcheepskapiteins.

DE HARVEN & CO., op de Groote-rivier no. 52, hebben ter verkoop ontvangen, een fraai asſortiment DAMES KLEEDEREN, in Londen op order gemaakt, welke zij de eer hebben aan de dames dezer plaats, tegen billijke prijs aantebieden.

Batavia, 9 maart 1821.

DE HARVEN and CO., Great-river-street, No. 52, have received for Sale, a trunk of LADIES' CLOTHES and DRESSES, made to order in London, which they beg leave to offer to the Ladies of this Settlement, at moderate prices.

Batavia, 9th March 1821.

Advertentie.

BIJ de gebroeders *Beijnon*, zijn te bekomen, Bengaalſche bulten en tongen, Hollandſche boter, pepermunt in flacons, ſchenkbladeren, fiesjes dozen, &a. &a. &a.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekenden is te bekomen VERSCHE BOTER, tegens ropij 1: 15: per pond.

J. MIERO.

Batavia, 8 maart 1821.

Advertentie.

BIJ *A. Levie* op de Voorrei zijn te bekomen, versch aangebragte hammen, kazen, boter, engelſche bokkings, americaansch fijne tafel beschuit, zalm, roode wijn in kisten, beste brandewijn op vaten, en bottels, lakens, caſimiren, glas en aardewerken, extra goede rozen olie en andere goederen meer, alles tegens de civilſte prijzen.

Advertentie.

BIJ *Chs. Lindam*, aan de westzijde van de groote-rivier zijn bij partijen te bekomen de ondervolgende goederen als: zweedsch ijzer, bij platte, ronde en vierkante ſtaven, ſtaal, groote en kleine ankers, koperen bodems voor distilleers ketels, koperen bladen voor dito, ligt hier op vaten, *Holsteins* gezouten ſpek en vleesch op vaten van 50 pond, echt goud en zilver draad, barnſteen, gum arabicum, ſaffraan, ſmijrnaſche opium, rusſiſche witte zeep, gemaakte zeildoekſche koffijzakken, drie elegante deenſche wagens, waarbij eene ſtatie koets, diverse zoorten van ſcheeps blokken, touwerken &a.

PAS aangebragt met het amerikaanſche ſchip HERCULES, van Salem, en te bekomen bij *A. L. Forestier & Co.*, op de groote-rivier de volgende artikelen, als:

419 kistjes zeep.
401 vaatjes amerikaanſche tarwe.
4 leggers tabak.
5 vaatjes dito.
22 vaten amerikaanſche tongen.
50 vaten gezouten vleesch.
47 planken.
2 leggers hammen.
1 vat ſchapen hammen.
2 mahonijhouten bureaux.
1 vaatje blokken en ſchuiven.
3 kistjes gezouten visch.
1 vaatje honden leer.
12 kistjes ſegaren.

Batavia, 16 maart 1821.

BIJ den ondergeteekenden zijn te bekomen, twee kisten met medicijnen, houdende een volkomen asſortement, volmaakt geſchikt ten gebruike van ſchepen.

E. CORNELESSEN.
binnen Nieuwpoort-ſtraat.

BIJ *J. L. J. Reijnst*, in de binnen nieuwpoort-ſtraat, zijn te bekomen roode- witte- en champagne-wijnen, cognac brandewijn, hollandſche genever, likeuren, beste delfſche boter, leidſche- en zoetmelkſche-kazen, hammen, ſuper fijne lakens, kaſimieren, dames kleederen, hoeden, nieuwe uitgekomene boeken, christal werken en andere goederen meer.

MESSRS. *Deans, Scott & Co.*, have just received for sale, a few copies of *Crawfurd's History of the Indian Archipelago*, at 20 Sp. Dollars per copy.

March 17, 1821.

For Sale,

AT the Warehouses of *Deans, Scott & Co.* excellent CAPE MADEIRA, in packages of 3 dozen each, at 4 Sp. Dolls. per dozen.

Batavia, March 17th, 1821.

BIJ de ondergeteekenden zijn factuurswijze te bekomen de navolgende goederen, aangebragt met den KOOPHANDEL, kapitein *Jansen*, als wijn *van Rahder*, &a., bier, kaas, boter, hammen, genever, boeken, galanterien, ijzerwerken, gouddraad, spiegels, meubelen, alsmede een fraai staande horlogie, eene electriseer machine, &a., &a.

BROUWER, NOLTHENIUS & CO.

Batavia, 19 *maart* 1821.

Te koop.

BIJ *Jessen, Trail & Co.*, versch aangebragte RIJST, bij de koijang of bij grooter kwantiteit.

For Sale,

AT *Messrs. Jessen, Trail & Co.'s*, fresh CARGO RICE, by the coyang, or in larger quantities.

22*d March* 1821.

BIJ *Stahl & Kemper*, op de westzijde der groote-rivier, n°. 48, zijn te bekomen de navolgende goederen, pas aangebragt met de schepen KOOPHANDEL, WATERLOO en SOUVEREIGN, als:
: Hammen, boter, leidsche- stolksche- en edammer-kazen, *Holsteins* gezouten vleesch en spek in vatjes van 50 ponden, gerookt vleesch, gerookte zalm in blik, mootzalm, haring, anchovis en diverse keukenzuren in kelders, in het zuur ingelegde bloemkool, drooge confituren, ligt en zwaar hollandsch bier, deensch bier, seltzerwater, eau de cologne en andere goederen meer.

Batavia, 22 *maart* 1821.

Advertentie.

BIJ de ondergeteekende zijn te bezigtigen de facturen der aangebragte goederen met het schip WATERLOO, kapitein *Henskens*, van Amsterdam.

ROMSWINCKEL & BRANDT.

Batavia, 22 *maart* 1821.

Advertentie.

Nieuw aangekomen goederen.

Boter.
Kaas.
Hammen.
Zalm.
Gezouten vleesch.
Bier.
Wijnen en.
Brandewijn op fusten en op bottels.
Genever.
Mineraal wateren

en veele goederen meer, welke bij den ondergeteekenden tot billijke prijzen te bekomen zijn.

E. CORNELESSEN.
Binnen Nieuwpoort-straat.

Batavia, 22 *maart* 1821.

Te koop.

EEN compleet stel militaire MUZIJKALE INSTRUMENTEN.

SKELTON & CO.

For Sale.

A SET of MUSICAL INSTRUMENTS, complete for a Military band.

SKELTON & CO.

TWEE ENGELSCHE CHAISEN, worden verkocht bij publieke vendutie op donderdag den 29 dezer, bij *Skelton & Co.*

TWO ENGLISH CURRICLES, will be Sold by Public Auction, on Thursday the 29th instant, at *Skelton & Co.*

KAPITEIN *R. Holl*, van Samarang, geeft hierbij kennis, dat zijne intentie is voor een korten tijd Java te verlaten.

den 23 *maart* 1821.

CAPTAIN *R. Holl*, of Samarang, gives this notice of his intention to quit Java for a short time.

March 23, 1821.

TE Samarang ligt in lading naar Amsterdam, het schip NORDLOH, gevoerd bij kapitein *J. H. Breukemeijer*, het welk nog eenige goederen op vracht zoude kunnen aannemen, iemand daarvan gebruik wenschende te maken, adresseren zich bij den kapitein of den heer *F. A. Brandt* te Samarang, of bij de heeren *Romswinckel & Brandt* te Batavia.

DE ondergeteekende Batavia verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden benoemd den heer *C. J. Canter Visscher.*

BORWATER.

Batavia, 6 *maart* 1821.

VAN TIENEN, deze kolonie verlaten hebbende, zonder in staat te zijn alle zijne vrienden te groeten, verzoekt hen deze te willen accepteren als de tolk van zijne beste wenschen hunwaards, en zich in hun voortdurend vriendelijk aandenken te mogen aanbevelen.

Js. Ws. WINTER, zijne woonplaats zullende vestigen te Sourabaija, en derwaards op zijn vertrek staande, verwittigt een ieder die genegen is te leeren de vier Javaansche hoftalen, dat hij aldaar zich hiertoe zal onledighouden ten zijnen huize, dagelijks van 's morgens 9 uren, tot 12 uur den middag, de zondag uitgezonderd, tegens *f* 50 pr. maand.

Samarang, 18 *maart* 1821.

DE ondergeteekenden hebben de eer mits deze bekend te maken, dat de heer *G. Gijsing*, deelgenoot is geworden van hun negotie-huis op Sourabaija.

BROUWER, NOLTHENIUS & CO.

Batavia, 20 *maart* 1821.

Advertentie.

DE ondergeteekende binnen kort naar Europa vertrekkende, heeft als zijne gemagtigden aangesteld, de heeren *Romswinckel & Brandt.*

VAN PREHN.

Batavia, den 21 *maart* 1821.

TER lands drukkerij wordt, tegen betaling van den daarvoor bepaalden prijs van f 8 afgeleverd het naamboekje voor het jaar 1821.

Bij hetzelve zijn gevoegd de onderscheidene reglementen en bepalingen welke voor het publiek het meest nuttig zijn te weten, als: de zegel ordonnantie met derzelver ampliatien en alteratien, reglementen op de scheepspassen, tafel van afstanden enz.

Hetzelve geniet, even als de courant, vrijheid van port, en de aanvragen uit de residentien zullen, mits vooraf betaling geschied zijnde, stiptelijk en zonder oponthoud worden voldaan.

TER lands drukkerij worden tegen gereede betaling aan de inteekenaren afgeleverd de laatste nummers van het staatsblad 1820 n°. 39ª en 41 tot en met n°. 55.

Het bedragen is f 2 – 20.

Ook zijn ter drukkerij nog te verkrijgen complete stellen staatsbladeren van 1816 voor f 9 – 10.

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Nederlandsche* Staats-Almanakken *voor het jaar* 1820, *à f* 7.

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Bataviasche* Almanakken *voor* 1821, *prijs f* 2.

*** *Daar de gewoonte, om bekendmakingen voor de Bataviasche courant, des vrijdags morgens ter Lands-drukkerij te bezorgen, in plaatse van donderdag voor 3 uur na den middag, wederom in algemeen gebruik is geraakt, wordt de ondergeteekende in de verpligting gebragt bij deze, de belanghebbenden te kennen te geven, dat hij zich in den vervolge stiptelijk aan de bestaande bepalingen zal houden; waarvan echter zijn uitgezonderd advertentien van huwelijken, geboorten en sterfgevallen, welke zoo laat mogelijk zullen worden ontvangen.*

C. SCHELTEMA,
fungerend redacteur.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.